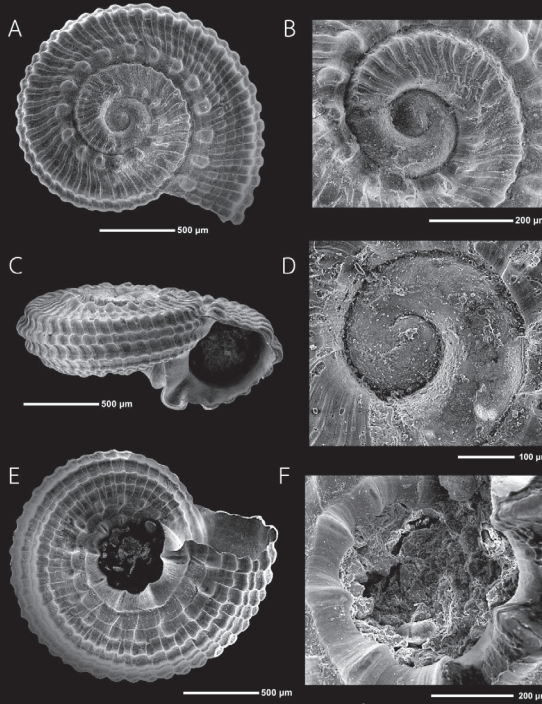

PRKU news

ฉบับที่ 47 : 05 ตุลาคม 2564

Story : Pakamas Thanapattanapongs

หอยจำแพง *Orbitestella amphaengensis* จากกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM)

หอยจำแพงพบร่วมกับโครงกระดูกวาฬที่มีอายุกว่า 3,380 ปี ในพื้นที่ตำบลจำแพง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

ดร.อัครเดลิ้ม เทกเวชสุริยา

นายชาติชาย สุขเสริม

นักวิทยาศาสตร์พื้นพิภพ มก. ค้นพบหอยทะเลจิ๋วชนิดใหม่ของโลก “หอยจำแพง” ในโครงกระดูกวาฬที่มีอายุกว่า 3,380 ปี ในชั้นดินลึก ลงไป 8 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

นายวงศ์เวช เซาณัฐชวช

นางสาวธนพร จิตรพันธ์

ผศ. พงษ์รัตน์ ดำรงโรจน์วัฒนา

ดร.กวางฤทัย แสแสงสีรุ่ง

คุณพรศนิภา แซ่เทียน

คุณอดุลย์วิทย์ กาวีระ

อาจารย์ ดร. อัครเดลิ้ม เทกเวชสุริยา อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นพิภพ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และนายชาติชาย สุขเสริม นายวงศ์เวช เซาณัฐชวช และนางสาวธนพร จิตรพันธ์ นิสิตภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นพิภพ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์รัตน์ ดำรงโรจน์วัฒนา นักวิจัยจากภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และ ดร.กวางฤทัย แสแสงสีรุ่ง คุณพรศนิภา แซ่เทียน และคุณอดุลย์วิทย์ กาวีระ นักธรณีวิทยาจากกองคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ กรมทรัพยากรธรณี ค้นพบหอยทะเลจิ๋วชนิดใหม่ของโลก คือ “หอยจำแพง” มีชื่อวิทยาศาสตร์ ว่า *Orbitestella amphaengensis* Ketwetsuriya & Dumrongrojwattana, 2021 โดยชื่อวิทยาศาสตร์ มีที่มาจากสถานที่ค้นพบตัวอย่างหอยทะเลจิ๋วนี้ คือ ตำบลจำแพง จังหวัดสมุทรสาคร

อาจารย์ ดร. อัครเดลิ้ม เทกเวชสุริยา กล่าวว่า หอยจำแพงเป็นหอยฝาเดียวที่มีเปลือกขนาดเล็ก ประมาณ 1 มิลลิเมตรเท่านั้น มีการขุดในแนวระนาบรูปร่างแบน โดยมีลักษณะเด่นคือการเรียงตัวของสัน

(ribs) เป็นลอนลายอยู่บนผิวเปลือกที่มีความสวยงาม ซึ่งเป็นลักษณะที่มีความแตกต่างจากหอยชนิดอื่นๆ ในสกุลเดียวกันอย่างชัดเจน นอกจากนี้หอยจำแพงยังเป็นหอยในสกุล *Orbitestella* ซึ่งพบเป็นครั้งแรกในประเทศไทยและยังเป็นหอยฝาเดียวในวงศ์ Orbitestellidae ที่ถูกรายงานว่าเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทยอีกด้วย

ซากหอยจำแพงนี้ไม่ใช่หอยที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากพบในชั้นดินที่มีความลึกลงไปประมาณ 8 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ในพื้นที่ตำบลจำแพง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยอยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลสมุทรสาคร ประมาณ 12 กิโลเมตร โดยพบร่วมกับโครงกระดูกวาฬที่มีอายุกว่า 3,380 ปี รวมทั้งซากฟันฉลาม ซากปลากระเบน ซากปู ซากไร้น้ำ กาบหอย พืชพรรณต่างๆ และซากหอยอื่นๆ อีกมากกว่า 30 ชนิด ซึ่งล้วนแต่เป็นสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในแนวชายฝั่งและทะเล

ดังนั้น การค้นพบซากสิ่งมีชีวิตเหล่านี้ในชั้นดิน จึงเป็นหลักฐานสำคัญทางธรณีวิทยาที่สามารถบ่งชี้การเปลี่ยนแปลงระดับน้ำทะเลของประเทศไทยในช่วง

หลายพันปีที่ผ่านมา รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศโบราณของพื้นที่ที่ราบลุ่มเจ้าพระยาตอนล่าง และยังสามารถเป็นหลักฐานที่บ่งชี้ถึงความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลและชายฝั่งของประเทศไทยในอดีตอีกด้วย ซึ่งอาจารย์ ดร. อัครเดลิ้ม เทกเวชสุริยา กล่าวว่า จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสำรวจ วิเคราะห์ และวิจัย เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศตลอดความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยในอดีต ปัจจุบัน และ อนาคต ต่อไป

อ้างอิง Ketwetsuriya C. & Dumrongrojwattana P. (2021). A new microgastropod species, *Orbitestella amphaengensis*, (Gastropoda: Heterobranchia: Orbitestellidae) from bangkok clay of Samut Sakorn Province, Thailand. Raffles Bulletin of Zoology 69, 304-308.

